

ПОГОДЖЕНО
протокол засідання педагогічної ради
ЛИБОХОРСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ
Від 31.08.2022 р. протокол №1
Голова педради

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор ЛИБОХОРСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ
В.Бринчак
01.09.2022 р.

В.Бринчак

В.Бринчак

Освітня програма

**ЛИБОХОРСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ (ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
- ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ) БОРИНСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ,
САМБІРСЬКОГО РАЙОНУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
на 2022-2023 навчальний рік
І СТУПІНЬ (початкова освіта 1-2 класи)**

Освітня програма ЛИБОХОРСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ (ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ – ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ) БОРИНСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ, САМБІРСЬКОГО РАЙОНУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ далі ЛИБОХОРСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ розроблена на основі Типових освітніх програм:

- Для 1-2 класів – за Типовою освітньою програмою розробленою під керівництвом Шияна Р.Б. затвердженої наказом МОН України від 08.10.2019 року №1272.
- Для 3-4 класів – за Типовою освітньою програмою розробленою під керівництвом Шияна Р.Б. затвердженої наказом МОН України від 08.10.2019 року №1273.

Освітня програма початкової освіти ЛИБОХОРСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ окреслює підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти, Законами України «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту».

Освітня програма визначає:

Типова освітня програма *початкової освіти* (далі типова освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом початкової освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями *обов'язкових результатів навчання*, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Типова освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження та *очікувані результати навчання* здобувачів освіти, подані в рамках освітніх галузей;
- перелік та пропонований зміст освітніх галузей, укладений за змістовими лініями;
- орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін тощо, зокрема їхньої інтеграції, а також логічної послідовності їхнього вивчення;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. До типової освітньої програми додано типові навчальні плани, що пропонує підхід до організації освітнього процесу (див. Додатки 1).

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4 класів складає 3500 годин/навчальний рік:

для 1 класу – 805 годин/навчальний рік,

для 2 класу 875 годин/на навчальний рік,

для 3 класу – 910 годин/навчальний рік,

для 4 класу – 910 годин/навчальний рік,

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень здійснено у робочому навчальному плані:

Навчальні плани для 1-4 класів (НУШ).

(за редакцією «Авторського колективу НУШ-2»)

Навчальні предмети	Кількість навчальних годин на тиждень				
	1 клас	2 клас	3 клас Інклюз.	4 клас Інклюз.	Разом
Інваріантна складова					
Українська мова	5+1	5+1	5+1	5+1	20+4
Іноземна мова	2	3	3	3	11
Математика	3	3	4	4	14
Я досліджую світ*	7	8	7	7	29
Мистецтво**	2	2	2	2	8
Інформатика			1	1	2
Фізична культура***	3	3	3	3	12
Усього	19+3+1	21+3+1	22+3+1	22+3+1	84+12+4
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	1	1	4
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20	22	23	23	88
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	23	25	26	26	100
Сумарна к-сть год. у навч. плані	23	25	26	26	100
Кількість учнів	13	12	17	16	58

* Орієнтовний розподіл годин між освітніми галузями в рамках цього інтегрованого предмета: мовно-літературна - 2; математична-1; природнича, технологічна, інформатична, соціальна і здоров'язбережна, громадянська та історична – разом 4 для 1 класу, 5 – для 2-4 класу

** Інтегрований предмет або окремі предмети «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво»

*** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних *навчальних програмах*.

Перелік та пропонований зміст освітніх галузей.

Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мовно-літературна, у тому числі:

Рідномовна освіта (українська мова та література; мови та літератури корінних народів та національних меншин) (МОВ¹)

Іншомовна освіта (ІНО)

Математична (МАО)

Природнича (ПРО)

Технологічна (ТЕО)

Інформатична (ІФО)

Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО)

Громадянська та історична (ГІО)

Мистецька (МІО)

Фізкультурна (ФІО)

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/ вчителька у рамках кожної галузі. Очікувані результати навчання здобувачів освіти подано за змістовими лініями і співвіднесено за допомогою індексів² з обов'язковими результатами навчання першого циклу, визначеними Державним стандартом початкової освіти.

Змістові лінії кожної освітньої галузі в межах I циклу реалізуються паралельно та розкриваються через «Пропонований зміст», який окреслює можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть формуватися очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання.

Оскільки Типова освітня програма ґрунтується на компетентнісному підході, теми/ тези рубрики «Пропонований зміст» не передбачають запам'ятовування учнями визначень

¹ У дужках подано скорочене позначення кожної галузі.

² Цифра на початку індексу вказує на порядковий номер року навчання (класу). У цьому разі – другий клас. Скорочений буквенний запис означає освітню галузь. Перша цифра після буквеного запису позначає номер змістової лінії, друга цифра (після дефісу) – порядковий номер загальної цілі, окресленої в Стандарті. Цифра після крапки означає порядковий номер обов'язкового результату навчання. Остання цифра – порядковий номер очікуваного результату навчання.

термінів і понять, а активне конструювання знань та формування умінь, уявлень через досвід практичної діяльності.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план початкової школи передбачає реалізацію освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти через структуру змісту початкової освіти на засадах інтегрованого підходу у навчанні та через окремі предмети. Він охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять.

У ЗЗСО обрано варіант навчального плану початкової школи з українською мовою навчання.

Освітню програму ЛИБОХОРСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ I циклу для 1-2 класів укладено за такими основними освітніми галузями:

Мовно-літературна освітня галузь (українська мова і літературне читання, ставить за мету розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності, формування ключових, комунікативної та читацької компетентностей; розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому й суспільному житті, у міжкультурному діалозі; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей.

У початковому курсі мовно-літературної освіти виділено такі змістові лінії: «Взаємодіємо усно», «Читаємо», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища».

Змістові лінії реалізуються через інтегрований курс «Навчання грамоти».

Іношомовна освіта (англійська мова) ставить за мету розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності, формування ключових, комунікативної та читацької компетентностей; розвиток здатності спілкуватися англійською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому й суспільному житті, у міжкультурному діалозі; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей.

Математична галузь (*математика*) ставить за мету різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій засобами математичної діяльності, формування математичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Реалізація мети і завдань **початкового курсу математики** здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження».

До програми кожного класу подано **орієнтовний перелік** додаткових тем для розширеного вивчення курсу. Додаткові теми не є обов'язковими для вивчення. Учитель

може обрати окремі теми із пропонованих або дібрати теми самостійно з огляду на методичну доцільність та пізнавальні потреби учнів. Результати вивчення додаткових тем не підлягають оцінюванню.

Громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна, природнича освітні галузі («Я досліджую світ») можуть реалізовуватись окремими предметами або в інтегрованому курсі за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузєва; в межах однієї галузі; на інтегрованих уроках, під час тематичних днів, в процесі проектної діяльності) за активного використання міжпредметних зв'язків, організації різних форм взаємодії учнів. Для розв'язання учнями практичних завдань у життєвих ситуаціях залучаються навчальні результати з інших освітніх галузей.

Навчальна програма «Я досліджую світ» ставить за мету особистісний розвиток молодших школярів на основі формування цілісного образу світу в процесі засвоєння різних видів соціального досвіду, який охоплює систему інтегрованих знань про природу і суспільство, ціннісні орієнтації в різних сферах життєдіяльності та соціальної практики, способи дослідницької поведінки, які характеризують здатність учнів розв'язувати практичні задачі.

Тематичну основу курсу складають змістові лінії, які визначені Державним стандартом початкової освіти і охоплюють складники названих вище галузей в їх інтегрованій суті, а саме:

«Людина» (пізнання себе, своїх можливостей; здорова і безпечна поведінка);

«Людина серед людей» (стандарти поведінки в сім'ї, в суспільстві; моральні норми; навички співжиття і співпраці);

«Людина в суспільстві» (громадянські права та обов'язки як члена суспільства. Пізнання свого краю, історії, символів держави. Внесок українців у світові досягнення);

«Людина і світ» (толерантне ставлення до різноманітності світу людей, культур, звичаїв);

«Людина і природа» (пізнання природи; взаємозв'язок об'єктів і явищ природи; рукотворний світ людини; відповідальна діяльність людини у природі; роль природничих знань і технологій у житті людини; залежність між діяльністю людини і станом довкілля).

Технологічна освітня галузь (дизайн і технології) ставить за мету розвиток особистості дитини засобами предметно-перетворювальної діяльності, формування ключових та предметної проектно-технологічної компетентностей, необхідних для розв'язання життєвих проблем у взаємодії з іншими, культурного й національного самовираження.

Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проектування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».

Мистецька освітня галузь (мистецтво) ставить за мету всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини; формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті.

Реалізація поставленої мети здійснюється за **змістовими лініями**: «художньо-творча діяльність», «сприймання та інтерпретація мистецтва», «комунікація через мистецтво», які окреслюють одну з моделей досягнення загальних цілей освітньої галузі та розкривають основну місію загальної мистецької освіти.

Мистецька освітня галузь може реалізуватися через інтегровані курси або предмети вивчення за окремими видами мистецтва: наприклад, музичне мистецтво, образотворче мистецтво тощо за умови реалізації упродовж циклу навчання всіх очікуваних результатів галузі.

Фізкультурна освітня галузь (фізична культура) ставить за мету всебічний фізичний розвиток особистості учня засобами фізкультурної та ігрової діяльності, формування в молодших школярів ключових фізкультурних компетентностей, ціннісного ставлення до фізичної культури, спорту, фізкультурно-оздоровчих занять та виховання фізично загартованих і патріотично налаштованих громадян України.

Зазначена мета реалізується за такими **змістовими лініями**: «Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна діяльність».

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів урахovanі санітарно - гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1 класі -35 хвилин, а у 3 - 4 класах – 40 хвилин.

Відповідно постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту».

Навчальний план зорієнтований на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти І циклу:

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі.

Освітня програма має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

1) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та однією з іноземних мов;

2) математична;

3) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;

4) інноваційність;

5) екологічна;

6) інформаційно-комунікаційна;

7) здатність до навчання впродовж життя;

8) громадянські та соціальні компетентності;

9) культурна;

10) підприємливість та фінансова грамотність;

та наскрізних умінь: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту») з урахуванням досягнень попереднього етапу розвитку здобувачів освіти.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Основними формами організації освітнього процесу є:

- різні типи уроку,
- екскурсії,
- віртуальні подорожі,
- спектаклі,
- квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів

здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-4 класі підлягають вербальному, формувальному оцінюванню.

Формувальне оцінювання

має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).
- завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма початкової освіти

передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Реалізація освітньої програми початкової освіти забезпечує всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Освітні галузі та їх змістові лінії

Освітні галузі		Змістові лінії
Мовно-літературна	<ul style="list-style-type: none"> рідномовна освіта (українська мова та література; мови та літератури корінних народів та національних меншин) (МОВ1) 	<ul style="list-style-type: none"> «Взаємодіємо усно» «Читаємо» «Взаємодіємо письмово» «Досліджуємо медіа» «Досліджуємо мовлення» «<u>Театралізуємо</u>»
	<ul style="list-style-type: none"> іншомовна освіта (ІНО) 	<ul style="list-style-type: none"> «Сприймання на слух» «Зорове сприймання» «Усна взаємодія» «Усне висловлювання» «Писемна взаємодія» «Писемне висловлювання» «Онлайн взаємодія»
Математична (МАО)		<ul style="list-style-type: none"> «Лічба» «Числа. Дії з числами» «Вимірювання величин» «Просторові відношення. Геометричні фігури» «Робота з даними»
Природнича (ПРО)		<ul style="list-style-type: none"> «Я пізнаю природу» «Я у природі» «Я у рукотворному світі»
Технологічна (ТЕО)		<ul style="list-style-type: none"> «Технічна творчість і техніка» «Світ технологій» «Світ ремесел» «Побут»

Інформатична (ІФО)	<ul style="list-style-type: none"> • «Я у світі інформації (Дані. Інформація. Моделі)» • «Моя цифрова творчість» • «Комунікація та співпраця» • «Я і цифрові пристрої» • «Відповідальність та безпека в інформаційному суспільстві»
Соціальна і здоров'язберезувальна (СЗО)	<ul style="list-style-type: none"> • «Безпека» • «Здоров'я» • «Добробут»
Громадянська та історична (ГІО)	<ul style="list-style-type: none"> • «Я — Людина» • «Я серед людей» • «Моя культурна спадщина» • «Моя шкільна і місцева громади» • «Ми — громадяни України. Ми — європейці»
Мистецька (МІО)	<ul style="list-style-type: none"> • «Художньо-практична діяльність» • «Сприймання та інтерпретація мистецтва» • «Комунікація через мистецтво»
Фізкультурна (ФІО)	<ul style="list-style-type: none"> • «Базова рухова активність» • «Ігрова та змагальна діяльність учнів (рухливі ігри та естафети)» • «Турбота про стан здоров'я та безпеку»

Типова освітня програма II циклу початкової освіти для 3-4 класів:

(далі типова освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом початкової освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти. Типова освітня програма визначає: - загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти, подані в рамках освітніх галузей; - перелік та пропонований зміст освітніх галузей, укладений за змістовими лініями; - орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін тощо, зокрема їхньої інтеграції, а також логічної послідовності їхнього вивчення; - рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти; - вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою.

Важному плані, що пропонує інтегровано-предметний підхід до організації освітнього процесу). Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах. Перелік та пропонований зміст освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мовно-літературна, зокрема: Рідномовна освіта (українська мова та література; мови та літератури корінних народів та національних меншин) (МОВ1)
- Іншомовна освіта (ІНО)
- Математична (МАО)
- Природнича (ПРО)
- Технологічна (ТЕО)
- Інформатична (ІФО)
- Соціальна і здоров'язбережувальна
- (СЗО) Громадянська та історична (ГІО)
- Мистецька (МІО)
- Фізкультурна (ФІО)

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/ вчителька у рамках кожної галузі. Очікувані результати навчання здобувачів освіти подано за змістовими лініями і співвіднесено за допомогою індексів 2 з обов'язковими результатами навчання, визначеними Державним стандартом початкової освіти. Змістові лінії кожної освітньої галузі в межах циклу реалізуються паралельно та розкриваються через «Пропонований зміст», який окреслює можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть реалізовані очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання. Оскільки Типова освітня програма ґрунтується на компетентнісному підході, теми / тези рубрики «Пропонований зміст» не передбачають запам'ятовування учнями визначень термінів і понять, а активне конструювання знань, розвиток умінь та формування уявлень через досвід практичної діяльності. Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми - кооперативне навчання, дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти; сюжетно-рольові ігри, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти. Початкова освіта здобувається, як правило, із шести років. Діти, яким 1-го вересня виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку. Заклад початкової освіти формує власну освітню програму на основі типової освітньої програми або безпосередньо на основі Державного стандарту початкової освіти. Освітня програма закладу початкової освіти має передбачати досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти, через реалізацію окреслених у цьому документі очікуваних результатів навчання. Освітня програма закладу початкової освіти передбачає досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом початкової освіти.

Вона містить:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою;
- навчальний план закладу освіти, який визначає загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні (циклі) загальної середньої освіти (в годинах), його розподіл між галузями знань та навчальними предметами за роками навчання, послідовність їх вивчення;
- опис очікуваних результатів навчання учнів;

2). У цьому разі - четвертий клас. Скорочений буквенний запис означає освітню галузь. Перша цифра після буквеного запису позначає номер змістової лінії в освітній програмі, цифри із крапкою (між дефісами) - порядковий номер обов'язкового результату навчання,

окресленого у Стандарті. Остання цифра - порядковий номер очікуваного результату навчання.

3) • перелік навчальних програм із предметів, що вивчаються за інваріантним і варіативним складниками;

- форми організації освітнього процесу;
- інструментарій для формувального та підсумкового оцінювання;
- інші освітні компоненти (за вибором закладу освіти).

Освітня програма закладу початкової освіти, створена на основі типової освітньої програми, окрім освітніх компонентів для вільного вибору здобувачів освіти, які є обов'язковими, містить інші компоненти, зокрема корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами. Освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті закладу освіти (у разі його відсутності - на веб-сайті його засновника). Форми оцінювання здобувачів початкової освіти. Навчальні досягнення учнів у 3-4-му класах підлягають формувальному та підсумковому (тематичному та завершальному) оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті:

- відстежувати навчальний поступ учнів;
- вибудовувати індивідуальну траєкторію розвитку дитини;
- діагностувати досягнення на кожному з етапів навчання;
- вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню;
- аналізувати реалізацію освітньої програми та Державного стандарту початкової освіти, ухвалювати рішення щодо корегування навчальної програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини;
- запобігати побоюванням дитини помилитися;
- плекати впевненість у власних можливостях і здібностях. Орієнтирами для оцінювання навчальних досягнень учнів (формувального і підсумкового) є окреслені в цьому документі очікувані результати навчання, об'єднані за галузями та проіндексовані відповідно до обов'язкових результатів навчання Державного стандарту початкової освіти.

Очікувані результати навчання слід використовувати для:

- встановлення цілей уроку, окремих видів діяльності учнів, вправ тощо;
- постійного спостереження за навчальним поступом учня/ учениці з боку вчителів, батьків і самих учнів;
- поточного, зокрема й формувального, оцінювання;
- підсумкового оцінювання (для другого циклу навчання). На основі поданих нижче очікуваних результатів навчання вчитель/ учителька може формулювати індивідуальні результати навчання учня/ учениці відповідно до опанування ним/ нею конкретного вміння (напр., намагається визначати ключові слова, визначає ключові слова, впевнено визначає ключові -5 При цьому особливості учня / учениці можуть впливати на темп навчання, внаслідок чого діти можуть досягати вказаних результатів раніше або пізніше від завершення зазначеного циклу чи рівня. слова тощо), таким чином відстежуючи поступ учня за конкретний проміжок часу (напр., за два місяці). Спостереження за навчальним поступом учнів та оцінювання цього поступу розпочинається з перших днів навчання дитини у школі і триває постійно. Невід'ємною частиною цього процесу є формування здатності учнів самостійно оцінювати свій поступ.

Освітні галузі та їх змістові лінії

Освітні галузі	Змістові лінії
<p>Мовно-літературна галузь Рідномовна освіта (українська мова та література; мови та літератури корінних народів та національних меншин) <i>(МОВ1)</i></p>	
<ul style="list-style-type: none"> «Взаємодіємо усно» (мовець/слухач — слухач/мовець) 	<p>Передбачає залучення учнів до дій зі сприймання, перетворення, виокремлення, аналізу й інтерпретації, оцінювання та використання усної інформації в реальній мовленнєвій практиці (бесіда, дискусія у класі, мікродискусія в групі, обговорення в парі тощо)</p>
<ul style="list-style-type: none"> «Читаємо» 	<p>Спрямована на розвиток мотивації дітей до читання, залучення їх до читацької діяльності, яка ґрунтується на учнівській ініціативності та самостійності у доборі текстів для читання та інтерпретації прочитаного</p> <p>Під час читання учні розвивають уміння сприймати та аналізувати текст, оцінювати прочитане та перетворювати інформацію, уявляти, мислити творчо</p>
<ul style="list-style-type: none"> «Взаємодіємо письмово» 	<p>Передбачає залучення учнів до реальної писемної практики, зокрема за допомогою цифрових пристроїв та в режимі онлайн</p> <p>Результатом такої роботи є базові вміння створювати писемні висловлювання у реальному та віртуальному просторі та редагувати їх</p>
<ul style="list-style-type: none"> «Досліджуємо медіа» 	<p>Передбачає ознайомлення школярів з основами медіаграмотності, пропонує інструмент для активного критичного освоєння комунікативного медіасередовища</p> <p>Діти формують уявлення про межу між реальним світом і світом мас-медіа, вчать інтерпретувати, аналізувати, оцінювати медіатексти (фільм, мультфільм, реклама, фотографія тощо) та створювати прості медіапродукти</p>

<ul style="list-style-type: none"> • «Досліджуємо мовлення» 	<p>Забезпечує дослідження мовних закономірностей і формування на цій основі свідомих мовленнєвих умінь (орфоепічних, лексичних, граматичних, правописних, стилістичних, словотвірних)</p> <p>Учні опановують виражальні засоби художніх текстів, що в цілому сприяє творенню індивідуального стилю мовлення</p>
<ul style="list-style-type: none"> • «Театралізуємо» 	<p>Слугує розвитку комунікативних умінь учнів, зокрема вміння моделювати різні ситуації спілкування, обирати відповідні комунікативні стратегії, досліджувати несловесні засоби спілкування</p> <p>Специфіка пов'язана з формуванням уявлення про театр як місце, де учні здобувають досвід співчуття та співпереживання, тому учні досліджують чужу (глядач) та власну (актор) експресію</p> <p>Передбачає залучення учнів до сценічної творчості, в умовах якої школярі набувають акторського досвіду, зокрема імпровізації, що забезпечує розвиток у дитини емоційного інтелекту, творчого мислення, ініціативності, самосвідомості й самоефективності, вміння мобілізувати інших, долати бар'єри, пов'язані з неоднозначністю, невизначеністю та ризиками, співпрацювати з іншими особами</p>
<p>Мовно-літературна освітня галузь</p> <p>Іншомовна освіта (англійська, німецька, французька, іспанська та інші мови) <i>(ІНО)</i></p>	
<ul style="list-style-type: none"> • «Сприймання на слух» 	<p>Передбачає залучення учнів до дій зі сприймання коротких простих запитань, тверджень, вказівок, інструкцій та реагування на них вербально і/або невербально</p>
<ul style="list-style-type: none"> • «Усна взаємодія» 	<p>Спрямована на розвиток умінь розпізнавати знайомі слова повсякденного вжитку у знайомому контексті; ставити запитання та давати відповіді про себе та щоденні справи</p>
<ul style="list-style-type: none"> • «Усне висловлювання» 	<p>Передбачає творення коротких фраз про себе, надавання базової персональної інформації (наприклад, ім'я, адреса, родина, національність)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • «Зорове сприймання» 	<p>Передбачає сприймання та розпізнавання знайомих слів у супроводі малюнків</p>

<ul style="list-style-type: none"> • «Писемне висловлювання» 	<p>Учні навчаються писати короткі фрази для надання базової інформації</p>
<ul style="list-style-type: none"> • «Онлайн взаємодія» 	<p>Оволодіння вміннями встановлювати базовий соціальний контакт онлайн, вживаючи найпростіші ввічливі форми вітання та прощання, та розміщувати прості твердження про себе у форматі онлайн</p>
<p>Математична освітня галузь (МАО)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • «Лічба» 	<p>Здійснюється формування поняття числа, насамперед через розуміння принципу утворення різних видів чисел (натуральних одноцифрових, натуральних багатоцифрових, дробових тощо) та способів виконання дій із цими числами — порівняння, додавання, віднімання, множення та ділення</p>
<ul style="list-style-type: none"> • «Числа. Дії з числами» 	<p>Крім того, розгортається робота з дослідження законів і властивостей, способів виконання арифметичних дій під час розв'язання повсякденних проблем математичного змісту, зокрема й сюжетних задач</p>
<ul style="list-style-type: none"> • «Вимірювання величин» 	<p>Молодші школярі вчать вимірювати величини (довжина, маса, температура, час, місткість (об'єм) за допомогою підручних засобів та вимірювальних приладів, а також оперувати грошима. Водночас учні виконують перетворення, порівняння, додавання і віднімання іменованих чисел, розв'язують повсякденні проблеми математичного змісту, в тому числі й сюжетні задачі, використовуючи різні одиниці вимірювання</p>
<ul style="list-style-type: none"> • «Просторові відношення. Геометричні фігури» 	<p>У процесі навчальної роботи з різними величинами виокремлюється також і робота з геометричним матеріалом, дослідження просторових відношень та геометричних фігур різних форм, конструювання площинних та об'ємних фігур з підручного матеріалу, створення макетів реальних та уявних об'єктів різних конструкцій, виконання простих завдань, описаних у математичних текстах, зокрема й сюжетних задачах геометричного змісту</p>

<ul style="list-style-type: none"> • «Робота з даними» 	<p>Формуються початкові вміння для опрацювання даних (визначення, впорядкування, аналіз та фіксація), поданих в умові задачі чи зібраних за допомогою опитувальника тощо)</p> <p>У рамках усіх змістових ліній здійснюється формування в учнів початкових умінь із математичного моделювання, зокрема під час передбачення ймовірного результату, дослідження реальних об'єктів та процесів, розв'язування навчально-пізнавальних і практико-зорієнтованих задач <u>тощо</u></p>
<p>Природнича освітня галузь (ПРО)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • «Я пізнаю природу» 	<p>Спрямована на формування дослідницьких умінь школярів через підтримку допитливості та інтересу до спостережень, експериментів та моделювання для пошуку відповідей на запитання про навколишній світ</p>
<ul style="list-style-type: none"> • «Я у природі» 	<p>Передбачає розвиток уявлень молодших школярів про об'єкти та явища природи, встановлення зв'язків між неживою і живою природою, формування бережливого ставлення до природи; вироблення навичок екологічно доцільної поведінки в довкіллі</p>
<ul style="list-style-type: none"> • «Я у рукотворному світі» 	<p>Спрямована на формування загальних уявлень про світ, створений людиною, понять про взаємозв'язки людини і природи, слугує джерелом натхнення для пошуку та втілення дитячих винахідницьких ідей та проектів</p>

-
-

ПОГОДЖЕНО
 протокол засідання педагогічної ради
 ЛИБОХОРСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ
 Від 31.08.2022 р. протокол №1
 Голова педради _____ В.Бринчак

ЗАТВЕРДЖЕНО
 Директор ЛИБОХОРСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ
 В.Бринчак
 01.09.2022 р.

Освітня програма

ЛИБОХОРСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ (ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
 – ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ) БОРИНСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ
 САМБІРСЬКОГО РАЙОНУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
 на 2022–2023 навчальний рік
 II СТУПІНЬ (базова середня освіта: 6–9 класи)

Освітня програма ЛИБОХОРСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ (ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ – ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ) БОРИНСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ САМБІРСЬКОГО РАЙОНУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (базова середня освіта: 6–9 класи) розроблена на основі наказу МОН України від 20.04.2018р. №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня». У відповідності Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», Для інклюзивного 6 класу – за Типовою освітньою програмою для спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженою наказом МОН України №627 від 12.06.2018 року. (Додаток 15 до наказу Міністерства освіти і науки від 12.06.2018 року №627). Для 7 класу педагогічний патронаж, за Типовою освітньою програмою для спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженою наказом МОН України №627 від 12.06.2018 року. (Додаток 18 до наказу Міністерства освіти і науки від 12.06.2018 року №627).

Освітня програма ЛИБОХОРСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ (ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ – ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ) БОРИНСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ САМБІРСЬКОГО РАЙОНУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (базова середня освіта: 6–9 кл.) окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів (таблиця 12 до Типової освітньої програми);
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в таблиці 18 до Типової освітньої програми, пропонуваній зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 6-9-х класів закладу загальної середньої освіти складає 4633, 5 годин/навчальний рік:

для 6-ого класу – 1120 годин/навчальний рік;

для 7-ого класу – 1137.5 годин/навчальний рік + 14 т.г. педагогічного патронажу;

для 8-ого класу – 1155 годин/навчальний рік;

для 9-ого класу – 1207 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у робочому навчальному плані ЛИБОХОРСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ на 2022-2023 н.р.:

Навчальні плани для 6-9 класів (наказ МОН України від 20.04.2018 №405)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість год. на тиждень у класах				Разом
		6 клас Інклюзив ний клас	7 клас Пед. патрона ж	8 клас	9 клас	
Інваріантна складова						
Мови і літератури	Українська мова	3,5+0,5	2,5+0,5	2	2+0,5	10+1,5
	Укр. література	2	2	2	2	8
	Англійська мова	3	3	3	3	12
	Зар. література	2	2	2	2	8
Математика	Математика	4	-	-	-	4
	Алгебра	-	2	2	2	6
	Геометрія	-	2	2	2	6
Суспільствознавство	Всесвітня історія	1	1	1	1	4
	Історія України	1	1	1,5	1,5	5
	Осн. правознавства	-	-	-	1	1
Природознавство	Природознавство	-	-	-	-	0
	Географія	2	2	2	1,5	7,5
	Біологія	2	2	2	2	8
	Фізика	-	2	2	3	7
	Хімія	-	1,5	2	2	5,5
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	-	-	2
	Мистецтво			1	1	2
	Обр. мистецтво	1	1	-	-	2
Технології	Трудове навчання	2	1	1	1	5
	Інформатика	1/1 дві гр.	1	2	2	6+1
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура**	3	3	3	3	12
	Основи здоров'я	1	1	1	1	4
РАЗОМ		29,5+0,5	31+0,5	31,5	33+0,5	125+1,5
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3,5	2,5	3	3	

Факультатив	Осн. христ. етики	1	1	1	1	4
	Українознавство	1				1
Курс за вибором	Креслення	-	-	0,5	-	0,5
Гранично допустиме навантаження на учня		31	32	33	33	
Всього (без урахування поділу класу на групи)		33/32	33,5/ 32,5	34,5/ 33	36 /34,5	132+1
Кількість учнів		18	7+1	8	7	41

****** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план основної школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Варіативна складова навчального плану закладу освіти визначається враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення.

Варіативність змісту базової середньої освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань ЗЗСО. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчального плану.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту».

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 888 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний план зорієнтований на роботу за 5-денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які мають реалізувати вчителі у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

учнів до різних видів педагогічно доцільної .

До ключових компетентностей належать:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає вміння:

здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм сучасної української літературної мови, типів мовної взаємодії, особливостей стилів мовлення інформаційних та художніх текстів, медіатекстів тощо;

здобувати та опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел у різних освітніх галузях і контекстах, критично осмислювати її та використовувати для комунікації в усній та письмовій формі, для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;

відповідально, усвідомлюючи цінність української мови як мови взаємодії на всій території держави, використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає вміння:

здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм мови, особливостей основних стилів і жанрів мовлення, типів мовної взаємодії;

здобувати і опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел, критично осмислювати її, використовувати в усній та письмовій комунікації для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;

відповідально використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження, спираючись на особливості міжкультурної комунікації та досвід комунікації державною мовою;

відповідно до ситуації ефективно виражати ідеї, почуття, пояснювати та обговорювати факти, явища, події, обґрунтовувати свої погляди та переконання в усній і письмовій формі у різних особистісних і соціальних контекстах (побутових, навчальних, громадських тощо), спираючись на мовний і мовленнєвий досвід, мовні норми у спілкуванні, соціокультурні реалії та особливості міжкультурної комунікації;

3) математична компетентність, що передбачає здатність розвивати і застосовувати математичні знання та методи для розв'язання широкого спектра проблем у повсякденному житті; моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичного апарату; усвідомлення ролі математичних знань і вмінь в особистому та суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування наукового світогляду; здатність і готовність застосовувати відповідний комплекс наукових знань і методологій для пояснення світу природи; набуття досвіду дослідження природи та формулювання доказових висновків на основі отриманої інформації; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності;

5) інноваційність, що передбачає здатність учня реагувати на зміни та долати труднощі; відкритість до нових ідей; ініціювання змін у класі, закладі освіти, родині, громаді тощо; спроможність визначати і ставити перед собою цілі, мотивувати себе та розвивати в собі стійкість і впевненість, щоб навчатися і досягати успіхів;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення екологічних основ природокористування, необхідності охорони природи, дотримання правил поведінки на природі, ощадливого використання природних ресурсів, розуміння контексту і взаємозв'язку

господарської діяльності і важливості збереження природи для забезпечення сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає впевнене, критичне і відповідальне використання цифрових технологій для власного розвитку і спілкування; здатність безпечно застосовувати інформаційно-комунікаційні засоби в навчанні та інших життєвих ситуаціях, дотримуючись принципів академічної доброчесності;

8) навчання впродовж життя, що передбачає здатність визначати і оцінювати власні потреби та ресурси для розвитку компетентностей, застосовувати різні способи розвитку компетентностей, знаходити можливості для навчання і саморозвитку; спроможність навчатися і працювати в колективі та самостійно, організовувати своє навчання, оцінювати його, ділитися його результатами з іншими, шукати підтримки, коли вона потрібна;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають:

спроможність діяти як відповідальний громадянин, брати участь у громадському та суспільному житті, зокрема закладу освіти і класу, спираючись на розуміння загальнолюдських і суспільних цінностей, соціальних, правових, економічних і політичних принципів, ідей сталого розвитку суспільства, співіснування людей та спільнот у глобальному світі, критичне осмислення основних подій національної, європейської та світової історії, усвідомлення їх впливу на світогляд громадянина та його самоідентифікацію;

виявлення поваги до інших, толерантність, уміння конструктивно співпрацювати, співпереживати, долати стрес і діяти в конфліктних ситуаціях, зокрема пов'язаних з різними проявами дискримінації; дбайливе ставлення до особистого, соціального здоров'я, усвідомлення особистих відчуттів і почуттів, здатність дослухатися до внутрішніх потреб; дотримання здорового способу життя; розуміння правил поведінки та спілкування, що є загальноприйнятими в різних спільнотах і середовищах та ґрунтуються на спільних моральних цінностях; спроможність діяти в умовах невизначеності та багатозадачності;

10) культурна компетентність, що передбачає наявність стійкого інтересу до опанування культурних і мистецьких здобутків України та світу, шанобливого ставлення до культурних традицій українців, представників корінних народів і національних меншин, інших держав і народів; здатність розуміти і цінувати творчі способи вираження та передачі ідей у різних культурах через різні види мистецтва та інші культурні форми; прагнення до розвитку і вираження власних ідей, почуттів засобами культури і мистецтва;

11) підприємливість і фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, спроможність використовувати можливості та реалізовувати ідеї, створювати цінності для інших у будь-якій сфері життєдіяльності; здатність до активної участі в житті суспільства, керування власним життям і кар'єрою; уміння розв'язувати проблеми; готовність брати відповідальність за прийняті рішення; здатність працювати в команді для планування і реалізації проектів, які мають культурну, суспільну або фінансову цінність, тощо.

8. Основою формування ключових компетентностей є особистісні якості, особистий, соціальний, культурний і навчальний досвід учнів; їх потреби та інтереси, які мотивують до навчання; знання, уміння та ставлення, що формуються в освітньому, соціокультурному та інформаційному середовищі, у різних життєвих ситуаціях.

9. Наскрізними в усіх ключових компетентностях є такі вміння:

1) читати з розумінням, що передбачає здатність до емоційного, інтелектуального, естетичного сприймання і усвідомлення прочитаного, розуміння інформації, записаної (переданої) у різний спосіб або відтвореної технічними пристроями, що охоплює, зокрема, уміння виявляти приховану і очевидну інформацію, висловлювати припущення, доводити надійність аргументів, підкріплюючи власні висновки фактами та цитатами з тексту, висловлювати ідеї, пов'язані з розумінням тексту після його аналізу і добору контраргументів;

2) висловлювати власну думку в усній і письмовій формі, тобто словесно передавати власні думки, почуття, переконання, зважаючи на мету та учасників комунікації, обираючи для цього відповідні мовленнєві стратегії;

3) критично і системно мислити, що виявляється у визначенні характерних ознак явищ, подій, ідей, їх взаємозв'язків, умінні аналізувати та оцінювати доказовість і вагомість аргументів у судженнях, зважати на протилежні думки та контраргументи, розрізняти факти, їх інтерпретації, розпізнавати спроби маніпулювання даними, використовуючи різноманітні ресурси і способи оцінювання якості доказів, надійності джерел і достовірності інформації;

4) логічно обґрунтовувати позицію на рівні, що передбачає здатність висловлювати послідовні, несуперечливі, обґрунтовані міркування у вигляді суджень і висновків, що є виявом власного ставлення до подій, явищ і процесів;

5) діяти творчо, що передбачає креативне мислення, продукування нових ідей, добросовісне використання чужих ідей та їх доопрацювання, застосування власних знань для створення нових об'єктів, ідей, уміння випробовувати нові ідеї;

6) виявляти ініціативу, що передбачає активний пошук і пропонування рішень для розв'язання проблем, активну участь у різних видах діяльності, їх ініціювання, прагнення до лідерства, уміння брати на себе відповідальність;

7) конструктивно керувати емоціями, що передбачає здатність розпізнавати власні емоції та емоційний стан інших, сприймати ем активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Будемо, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчителів визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Очікувані результати базової середньої освіти

Освітня програма ЛИБОХОРСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ (ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ – ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ) БОРИНСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ

САМБІРСЬКОГО РАЙОНУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ(базова середня освіта: 6-9 кл.) передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Реалізація освітньої програми ЛИБОХОРСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ (ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ – ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ) БОРИНСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ САМБІРСЬКОГО РАЙОНУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (базова середня освіта:6-9 кл.) забезпечує формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для її успішної життєдіяльності: здатність спілкуватися державною та іноземними мовами, математичної грамотності й обізнаності у галузі природничих наук, техніки і технологій, готовності використовувати інформаційно-комунікаційні технології у своїй діяльності, вміння вчитися впродовж життя, здатності до соціальної комунікації й активності, життя в громадянському суспільстві, володіння навичками підприємницької діяльності, загальнокультурної й екологічної грамотності та готовності до здорового способу життя та інших компетентностей передбачених стандартом освіти.